

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

Спеціальність	025 Музичне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Освітньо-професійна програма	Сольне інструментальне та вокальне виконавство Оркестрова майстерність	
Курс	1–3	
Семестр	2–5	
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)	360 годин / 12 кредитів ЄКТС	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Коміна Марина Ігорівна
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Кандидат філологічних наук
	Посада	Старший викладач кафедри іноземних мов
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/foreign-languages/Komina.pdf maryna.komina@num.kh.ua
Анотація	Формування української мовленнєвої компетенції іноземних здобувачів музичних профілізацій є важливим завданням мистецтвознавчого вишу в Україні. По-перше, це пов'язано з необхідністю достатнього оволодіння українською як мовою освітнього процесу. По-друге, для музикантів мова є одним із найважливіших засобів отримання професійних знань, анонсування, обговорення, організування та реалізації мистецьких проєктів, одним із засобів утілення творчого задуму митця.	
Мета дисципліни	Повне ознайомлення зі структурою української мови, докладне розуміння системних зв'язків та можливість тематично широкого, швидкого спілкування в професійному середовищі.	
Програмні результати навчання	ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	

Загальні компетентності	ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
Фахові (спеціальні) компетентності	СК11. Здатність оперувати професійною термінологією. СК14. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
Зміст навчальної дисципліни	<p><i>Тема 1.</i> Синтаксис. Словосполучення і речення. Робота з текстом «Мій день».</p> <p><i>Тема 2.</i> Суб'єктно-предикатні відношення в простому реченні. Робота з текстом «Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського».</p> <p><i>Тема 3.</i> Укладання опису предмета або місця за планом. Робота з текстом «Навчання».</p> <p><i>Тема 4.</i> Засоби вираження суб'єкта. Робота з текстом «Відвідання установ».</p> <p><i>Тема 5.</i> Відмінності між суб'єктом та об'єктом дії.</p> <p><i>Тема 6.</i> Вираження предиката в простому реченні. Робота з текстом «Мандрівки. Відпочинок».</p> <p><i>Тема 7.</i> Порядок слів у реченні. Побудова простого речення. Двоскладні речення.</p> <p><i>Тема 8.</i> Розповідні речення (стверджувальне та заперечне).</p> <p><i>Тема 9.</i> Питальне речення. Просте питальне загальне речення. Питальне речення з відтінком запрошення.</p> <p><i>Тема 10.</i> Речення з питальним словом, спеціальні запитання де?, звідки?, куди?, з ким?, про кого?, який?, яка?.</p> <p><i>Тема 11.</i> Побудова складного речення (відповідність завершальної частини заданому початку). Робота з текстом «Традиції, звичаї, свята».</p> <p><i>Тема 12.</i> Складні речення, особливості побудови та функціонування.</p> <p><i>Тема 13.</i> Поглиблення знань про складні речення, особливості їх побудови та функціонування, залежно від наявності/відсутності сполучникового зв'язку.</p> <p><i>Тема 14.</i> Словотвір іменників: суфікси/закінчення -ання, -ття, -к-, -л-. Правопис процесових назв.</p> <p><i>Тема 15.</i> Утворення іменників – назв діяльності (нульовий суфікс). Робота з текстом «Гембр».</p> <p><i>Тема 16.</i> Лексичні норми української мови. Лексика з ключовим поняттям «навчання». Робота з текстом «Мій фах».</p> <p><i>Тема 17.</i> Вираження суб'єктно-предикатних відносин у реченні.</p> <p><i>Тема 18.</i> Іменні частини мови. Особливості відмінювання. Утворення відмінкових форм іменних частин мови в однині та множині.</p> <p><i>Тема 19.</i> Основні значення відмінків. Множинні іменники.</p> <p><i>Тема 20.</i> Валентність іменних частин мови. Робота з текстом «Академічний спів».</p> <p><i>Тема 21.</i> Основні способи словотворення. Особливості творення фахової термінології.</p> <p><i>Тема 22.</i> Вираження суб'єктно-предикатних відношень. Родове-видове поняття, частина цілого. Робота з текстом</p>

«Музика в моєму житті».

Тема 23. Конструкція «що є чим», речення з дієсловами «бути», «вважатися», «становити», «являти», «складати». Називний, знахідний, орудний відмінки іменників, прикметників. Діалог.

Тема 24. Конструкції з дієсловами «полягати», «ставати», «залишатися»; види дієслів при вираженні процесу й результату дії. Безсуфіксне творення іменників. Лексичні значення дієслів руху.

Тема 25. Приналежність предмета. Займенник «свій». Називний, знахідний, орудний відмінки займенників. Словотвір: суфікси -евт, -ник, -ач, -ир, -ист на позначення осіб. Лексика за категоріями «вивчати – досліджувати – аналізувати». Робота з текстом «Особливості голосового апарату».

Тема 26. Дієслова доконаного та недоконаного видів. Види дієслів при вираженні констатації факту й результату дії. Структура діалогу, інтонаційні конструкції, порядок слів.

Тема 27. Словотвір: постфікс дієслова. Правопис м'якого знака. Конструкції з дієсловами «називати», «називатися», речення з визначеннями «що називається/характеризується чим», «що має що», «що володіє чим», «що має властивість». Робота з текстом «Чоловічі та жіночі голоси».

Тема 28. Види простих речень. Просте односкладне речення. Односкладні речення з головним членом – дієсловом (означено-особові, неозначено-особові). Односкладні речення з головним членом – дієсловом (безособові речення). Робота з текстом «Різновиди оперних голосів».

Тема 29. Просте односкладне речення. Односкладні речення з головним членом – іменником (номінативні). Робота з текстом «Музикальний слух».

Тема 30. Місцевий відмінок іменників, прикметників, займенників. Конструкції з прямим/непрямим об'єктом. Речення зі словами «хто вважає що, кого», «що вважається чимось»; дієсловами «здається», «виявляється».

Тема 31. Лексика з ключовими поняттями «вчити–вивчати–займатися». Робота з текстом «Інструментальна музика».

Тема 32. Рід іменників іншомовного походження. Правопис запозичених слів. Робота з текстом «Видатний тенор Лучано Паваротті».

Тема 33. Лексика з ключовими словами «знайомий – відомий». Вираження дії та стану предмета, конструкції «хто/що змінює щось», «хто/що змінюється». Семантика порівняння кількості. Робота з текстом «Музичні інструменти».

Тема 34. Словотвір: утворення прикметників, які характеризують предмет за розташуванням, матеріалом, призначенням, зв'язком з іншим предметом (явищем, групою осіб).

Тема 35. Лексика з ключовими словами «база – основа – фундамент – підґрунтя». Правопис префіксів. Поняття про план тексту. Робота з текстом «Клавішні музичні інструменти».

	<p><i>Тема 36.</i> Прикметники чоловічого роду. Лексика з ключовим словом «досягнути». Вираження зміни ступеня якості предмета («спростити», «зробити простішим» тощо). Ступені порівняння прикметників. Відпрацювання складних випадків, пов'язаних із чергуваннями та суплетивними формами. Робота з текстом «Фортепіано».</p> <p><i>Тема 37.</i> Характеристика предмета за його кількісними показниками. Робота з текстом «Струнні музичні інструменти».</p> <p><i>Тема 38.</i> Особливі випадки утворення форм родового відмінка множини іменників. Лексика: дієслова «читати», «заснувати – створити – утворити». Робота з текстом «Скрипаль-віртуоз Антоніо Вівальді». Укладання простого плану до тексту.</p> <p><i>Тема 39.</i> Вираження наявності предмета (особи): «хто/що має що», «де є/наявне щось». Прийменники місця. Резюме.</p> <p><i>Тема 40.</i> Прислівники та сполуки прислівникового типу з просторовим значенням. Ступені порівняння якісних прислівників. Укладання складного плану до тексту.</p> <p><i>Тема 41.</i> Об'єкт при дієсловах та іменниках із фазовим значенням. Вживання дієслів руху з префіксами уві-, за-, при-, під-, піді-. Дієслово «писати» з префіксами. Робота з текстом «Духові музичні інструменти».</p> <p><i>Тема 42.</i> Вираження процесу й результату дії (активні, пасивні звороти). Конструкції способу реалізації дії. Робота з текстом «Ударні музичні інструменти». Діловий лист.</p> <p><i>Тема 43.</i> Вживання видів дієслів при вираженні однократності й повторюваності дії. Робота з текстом «Мій улюблений музичний інструмент». Творення іменників: суфікси -ість, -ство. Семантичний ланцюжок: «розрізняти – відрізняти – вирізняти».</p>
Види занять	Практичні, самостійна робота.
Методи навчання	Практичний метод у поєднанні з наочним методом (демонстрація й обговорення презентацій, аудіозаписів, таблиць, малюнків); словесний метод (бесіда, дискусія), робота з навчально-методичною літературою (конспектування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційними); самостійна робота (підготовка коротких доповідей, діалогів, виконання практичних завдань як резюме практичних занять, написання есе).
Форми та методи оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль: опитування (усне, письмове), відповіді здобувачів на практичних заняттях; письмові контрольні роботи; тести і творчі роботи, усний/письмовий переклад, доповіді-презентації.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль: диференційований залік: 2, 4 семестри.</p> <p>Оцінювання здійснюється за накопичувальною системою за</p>

	<p>результатами поточного контролю. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p>
	<p>Поточний контроль (тах 60 балів): опитування (усне, письмове), відповіді здобувачів на практичних заняттях; письмові контрольні роботи; тести і творчі роботи, усний/письмовий переклад, доповіді-презентації. Підсумковий семестровий контроль (тах 40 балів): екзамен в комбінованій формі (усна та письмова частини): 3, 5 семестри. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p>
Особливості та політики дисципліни	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як: Moodle, листування через e-mail, посилення на Google-диск тощо. Від студентів очікується регулярне відвідування всіх видів занять згідно з розкладом. Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування (у т. ч. і з використанням гаджетів) під час поточного та підсумкового контролю заборонено). В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.</p>
Рекомендовані джерела інформації	<p>Біденко, Л. В., Завгородній, В. А., Казанджигєва, М. С. (2023). <i>Ukrainian for Foreigners B1. Українська мова для іноземців. Рівень B1</i>. Університетська книга. Гавриш, І. П. (2019). <i>Орфоепічний практикум з української мови як іноземної</i>. ХНУМ імені І.П. Котляревського. Мазурик, Д. (2019). <i>Українська для іноземців. Крок за кроком</i>. Фоліо. Назаревич, Л. Т. (2017). <i>Українська мова для іноземців. Практикум. Рівень B1-B2</i>. Паляниця. Палінська, О. (2013). <i>Крок-2 (рівень B1). Українська мова як іноземна: книга для студента</i>. Львівська політехніка.</p>

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна за професійним спрямуванням», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського 26 серпня 2024 року, протокол № 1.